

Tolk och översättning

När tolkning och översättning behövs

För föräldrar med ett annat modersmål än svenska är det viktigt att samtalsledaren försäkrar sig om att de kan förstå den information samtalsledaren lämnar och vad samtalsledaren säger under samarbetssamtalen.

Av 13 § FL framgår att en myndighet ska använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.

Utan kostnad för den enskilde

Det ställs alltså ett uttryckligt krav på tolkning och översättning för fall då den enskilde behöver sådan hjälp för att kunna ta till vara sin rätt, till exempel för att kunna förstå ärendets innehåll och själv göra sig förstådd. Tolkning eller översättning kan också vara en förutsättning för att relevant material ska kunna beaktas vid prövningen av ärendet, oavsett om materialet tillförs av den enskilde själv eller av någon annan. Bestämmelsen hindrar inte att myndigheterna även i annat syfte använder sig av tolk utan kostnad för den enskilde, om de anser det motiverat för att ärendet ska bli tillfredsställande behandlat.

Funktionsnedsättning

En myndighet ska under samma förutsättningar använda tolk och göra innehållet i handlingar tillgängligt när den har kontakt med någon som har en funktionsnedsättning som allvarligt begränsar förmågan att se, höra eller tala. Bestämmelsen innebär att myndigheterna på motsvarande sätt som anges i första stycket ska underlätta för enskilda med vissa funktionsnedsättningar att medverka i ett ärende. Det kan till exempel vara fråga om att göra innehållet i handlingar tillgängligt genom att använda punktskrift eller talsyntes.

När tolkning eller översättning inte behövs

Behovskriteriet ger utrymme för myndigheterna att i vissa fall avstå från tolkning eller översättning. Ett tänkbart exempel kan vara ärenden av mindre vikt för den enskilde där kostnaderna för åtgärden framstår som oproportionerliga i förhållande till den enskildes möjligheter att ändå ta till vara sin rätt. Det är alltså ytterst myndigheten som avgör om och i vilken utsträckning det finns ett behov av tolk eller översättning i det enskilda ärendet.¹

¹ Prop. 2016/17:180 s. 299

Dyslexi

Bestämmelsen är inte tillämplig för dem som har en funktionsnedsättning i form av dyslexi.² För dessa gäller myndigheternas serviceskyldighet som innebär att en myndighet ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen.³

² Prop. 2016/17:180 s. 299

³ Prop. 2016/17:180 s. 86 se även 6 § FL